

POSTANOWIENIE

Dnia 31 października 2018 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Romualda Spyt

w sprawie z powództwa B. J.
przeciwko "P." Sp. z o.o. we W.
o ekwiwalent pieniężny za urlop wypoczynkowy,
po rozpoznaniu na posiedzeniu niejawnym w Izbie Pracy i Ubezpieczeń
Społecznych w dniu 31 października 2018 r.,
skargi kasacyjnej powoda od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Pracy
i Ubezpieczeń Społecznych we W.
z dnia 9 lutego 2017 r., sygn. akt VIII Pa [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania,**
- 2. zasądza od powoda B. J. na rzecz strony pozwanej – "P." Spółki z o.o. we W. kwotę 1350 zł (tysiąc trzysta pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Sąd Okręgowy we W. wyrokiem z 9 lutego 2017 r., sygn. akt VIII Pa [...], oddalił apelację powoda od wyroku Sądu Rejonowego we W. z 17 listopada 2016 r., sygn. akt IV P [...], oddalającego powództwo o zasądzenie kwoty 30.000 zł tytułem ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.

Powód, reprezentowany przez profesjonalnego pełnomocnika, zaskarżył wyrok Sądu Okręgowego w całości. Zarzucono naruszenie prawa materialnego, to jest: (-) „art. 29 § 2, 3² i 4 Kodeksu pracy przez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie w okolicznościach faktycznych tej sprawy, że strona pozwana uprawniona

była do zmiany warunków zatrudnienia powoda na mniej dla niego korzystne w zakresie wynagrodzenia urlopowego w czasie gdy był on zwolniony z obowiązku świadczenia pracy, poprzez dokonanie tej zmiany wyłącznie w formie ustnej i w formule jednostronnego oświadczenia woli (niepotwierdzonego później w formie pisemnej lub jakiejkolwiek innej prawem nakazanej) złożonego powodowi w trakcie rzekomego spotkania, które miało mieć miejsce w siedzibie pozwanej w lutym 2013 r.”; (-) „art. 171 § 1 Kodeksu pracy przez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie w okolicznościach faktycznych tej sprawy, że powodowi nie należy się ekwiwalent pieniężny za niewykorzystany urlop wypoczynkowy, albowiem miał on pobierać wynagrodzenie urlopowe w okresie gdy był zwolniony z obowiązku świadczenia pracy na rzecz pozwanej, pomimo że pozwana spółka nie dokonała zmiany warunków dotyczących zwolnienia powoda z obowiązku świadczenia pracy, ustalonych w aneksie z dnia 22 lutego 2013 r. w sposób ważny oraz odpowiadający prawu pracy, z uwagi na brak zachowania formy pisemnej w tym zakresie”; (-) „art. 8 Kodeksu pracy przez jego niewłaściwe zastosowanie i uznanie w okolicznościach faktycznych niniejszej sprawy, że roszczenie powoda stanowi nadużycie prawa, podczas gdy prawo do żądania ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy wynika wprost z Kodeksu pracy oraz jest uprawnieniem o charakterze osobistym, którego pracownik zrzec się nie może i co do zasady nie powinien”; (-) „art. 58 Kodeksu cywilnego w zw. z art. 300 w zw. z art. 29 § 4 Kodeksu pracy przez jego niezastosowanie w okolicznościach faktycznych tej sprawy i uznanie, że pozwana spółka przez ustne oświadczenie woli złożone powodowi podczas rzekomego spotkania w nieustalonym dniu w lutym 2013 roku w sposób ważny i skuteczny dokonała zmiany warunków pracy i płacy powoda w zakresie, w jakim rzekomo ustaliła, iż w okresie gdy powód będzie zwolniony z obowiązku świadczenia pracy wynagrodzenie urlopowe będzie mu wypłacane w ramach umówionej kwoty wynagrodzenia wynoszącej 10.000 zł brutto miesięcznie, do czego nie było podstaw prawnych z uwagi na zasadę pisemności przy dokonywaniu zmiany warunków zatrudnienia”.

Skarżący wniósł o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania. Wskazał, że jest ona oczywiście uzasadniona z uwagi na występujące w sprawie istotne zagadnienie prawne oraz rangę naruszeń prawa materialnego, którymi dotknięty

jest zaskarżony wyrok oraz ich oczywisty wpływ na wynik rozstrzygnięcia (art. 398⁹ § 1 pkt 1 i 4 k.p.c.).

Zdaniem skarżącego, istotne zagadnienie prawne dotyczy wykładni art. 29 § 1 i 4 w związku z art. 167¹ k.p. i sprowadza się do: (-) „możliwości nałożenia przez pracodawcę (pozwana spółkę) na pracownika (powoda), w formie wyłącznie ustnego oświadczenia woli, obowiązku wykorzystania przez pracownika zaległego urlopu wypoczynkowego w okresie, w którym pracownik ten został zwolniony z obowiązku świadczenia pracy, przy czym okres ten nie pokrywa się z okresem wypowiedzenia umowy o pracę, o czym mowa w art. 167¹ Kodeksu pracy”; (-) „możliwości ustalenia przez pracodawcę w formie wyłącznie ustnego i jednostronnego oświadczenia woli warunków zwolnienia pracownika z obowiązku świadczenia pracy oraz ustalenia w takiej formie warunków płacy w okresie gdy pracownik będzie zwolniony z obowiązku świadczenia pracy oraz warunków pobierania przez pracownika wynagrodzenia urlopowego w tym okresie, tak aby utracił on w przyszłości prawo domagania się od pracodawcy ekwiwalentu pieniężnego za niewykorzystany urlop wypoczynkowy.”.

Skarżący wskazał, że w tej sprawie poza sporem pozostawało to, że strony nie uzgodniły w formie pisemnej, ani nie zaplanowały terminu wykorzystania urlopu wypoczynkowego przez powoda w latach 2013-2015, tj. w okresie, w którym został on zwolniony z obowiązku świadczenia pracy na rzecz pozwanej Spółki. Bezsporne jest też to, że powód w tym okresie nie zwracał się do pozwanej spółki z wnioskami urlopowymi, jak również sama pozwana nie poleciła powodowi, aby ten wykorzystał zaległy urlop wypoczynkowy. Nadto, powód konsekwentnie twierdzi, że w czasie nieświadczenia pracy nie przebywał na wypoczynku, a strona pozwana nie udowodniła, że powód przeznaczył ten czas na wypoczynek, co byłoby równoznaczne z wykorzystaniem przedmiotowego urlopu. Zdaniem skarżącego, w sytuacji gdy powód wcześniej nie zaplanował z pracodawcą terminu wykorzystania urlopu wypoczynkowego, ani nie wyraził zgody na wykorzystanie urlopu w określonym czasie, pozwana Spółka nie mogła we własnym zakresie zdecydować o wykorzystaniu przez powoda urlopu w wybranym przez nią terminie, albowiem urlop taki stanowi prawo pracownika do nieprzerwanego i odpłatnego zwolnienia od pracy w celu regeneracji sił, a zwolnienie od obowiązku świadczenia pracy nie służy

temu celowi, skoro w każdym czasie, co do zasady, może być cofnięte i to bez żadnego uzasadnienia. Jest to także zupełnie odrębna instytucja prawna, która nie może być łączona z urlopem wypoczynkowym.

Pozwany, w odpowiedzi na skargę kasacyjną, wniósł o odmowę przyjęcia jej do rozpoznania oraz zasądzenie od powoda na rzecz pozwanego kosztów zastępstwa procesowego według norm przepisanych.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 398⁹ § 1 k.p.c. Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona.

Redakcja wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania pozwala wnioskować, że skarżący wskazuje na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego a dodatkowo na oczywistą zasadność skargi kasacyjnej ze względu na występowanie w sprawie tego istotnego zagadnienia prawnego oraz rangę naruszeń prawa materialnego, których to naruszeń we wniosku jednak nie precyzuje. Takie ujęcie przesłanek przedsądu jest konstrukcyjnie błędne. Nie jest bowiem możliwe, aby w sprawie istniało zagadnienie prawne dotyczące wykładni określonych przepisów prawa i aby skarga oparta na naruszeniu tych przepisów była oczywiście uzasadniona. Albo jest tak, że wykładnia danych przepisów jest prosta i w związku z tym ich naruszenie jest oczywiste, albo tak, że wykładnia ta rodzi istotne zagadnienie prawne, wobec czego naruszenie przepisów nie może być oczywiste (por. postanowienie Sądu Najwyższego z 29 lipca 2015 r., I CSK 980/14, LEX nr 1770903).

Odnosząc się do twierdzenia skarżącego o występowaniu w sprawie istotnego zagadnienia prawnego, sformułowane we wniosku zagadnienie prawne pozostaje poza ustalonym w sprawie stanem faktycznym, a tym samym nie może uzasadniać przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, ponieważ jego rozstrzygnięcia nie miałyby wpływu na rozstrzygnięcie sprawy. Z art. 398⁹ § 1 pkt 1

k.p.c. wprost wynika, że istotne zagadnienie prawne, jeżeli ma stanowić przyczynę przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania, to powinno występować w rozpoznawanej sprawie; nie można rozpatrywać kwestii prawnej oderwanej od wyjaśnionego w sprawie stanu faktycznego, w postępowaniu kasacyjnym nie jest bowiem dopuszczalne powołanie nowych faktów i dowodów, a Sąd Najwyższy jest związany ustaleniami faktycznymi stanowiącymi podstawę zaskarżonego orzeczenia (art. 398¹³ § 2 k.p.c.) - por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z 25 lutego 2008 r., I UK 339/07 (LEX nr 453109). Skarżący sformułował zagadnienie, przyjmując założenie, że pracodawca jednostronnie nałożył na niego obowiązek wykorzystania zaległego urlopu wypoczynkowego w okresie, gdy był zwolniony z obowiązku świadczenia pracy oraz jednostronnie ustalił warunki zwolnienia z obowiązku świadczenia pracy i warunki pobierania wynagrodzenia urlopowego w tym okresie. Tymczasem z ustaleń faktycznych stanowiących podstawę zaskarżonego wyroku - którymi Sąd Najwyższy jest związany (por. art. 398³ § 3 k.p.c. oraz art. 398¹³ § 2 k.p.c.) - wynika, że zwolnienie powoda z obowiązku świadczenia pracy wraz z ustaleniem, że w ramach wypłacanego mu w tym czasie wynagrodzenia 10.000 zł brutto miesięcznie zostanie wypłacone również wynagrodzenie za przysługujący mu urlop wypoczynkowy, było wynikiem porozumienia stron, a nie jednostronnego oświadczenia woli pozwanego. W tych okolicznościach zagadnienia prawne sformułowane we wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania nie występują „w sprawie” w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Skarżący nie spełnił również wymogów stawianych uzasadnieniu wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania ze względu na jej oczywistą zasadność. Szczególna podstawa przedsądu z art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c. wymaga samodzielnego (czyli) odrębnego od podstaw kasacyjnych wskazania i wykazania naruszenia konkretnego przepisu prawa (procesowego lub materialnego), które jest oczywiste i bez wątpliwości prowadzi do stwierdzenia, że objęty skargą wyrok jest wadliwy i dlatego skarga powinna zostać przyjęta do rozpoznania (por. przykładowo postanowienie Sądu Najwyższego z 4 lutego 2014 r., II UK 458/13, LEX nr 1644551). Skarżący nie wskazał, a tym samym również nie wykazał oczywistego naruszenia przepisów prawa, które skutkowało wydaniem wadliwego wyroku.

Z tych powodów, na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c., orzeczono jak w sentencji.

O kosztach wywołanych wniesieniem skargi kasacyjnej rozstrzygnięto na podstawie art. 98 § 1 k.p.c., art. 99 k.p.c. w związku z § 10 ust. 4 pkt 2 w związku z § 9 ust. 1 pkt 2 w związku z § 2 pkt 5 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz.U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.) oraz art. 108 § 1 k.p.c. - stosowanych w związku z art. 391 § 1 k.p.c. w związku z art. 398²¹ k.p.c.